

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: Oponent

Autorka práce: David Beran

Název práce: Městská komunitní zahrada Smetanka v letech 2014–2017: důvody k zahradničení, konflikt a zánik

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Arnošt Novák, Ph.D.

Navržené hodnocení: 12 bodů (velmi dobře)

Autor práce se věnuje problému městského zahradničení. Jako případovou studii si zvolil Komunitní zahradu Na Smetance. Zkoumá její vznik i konflikt s vedením městské části, který vyústil v její zánik. Ke komunitní zahradě přistupuje jako k příkladu socio-přírody v současném městském prostoru. Konflikt okolo zahrady pak interpretuje jak v rovině policy (jako souboj mezi komunitní zahradou a školním sportovištěm), tak v rovině politics (jako souboj mezi různými politickými proudy), kdy uzavření zahrady poskytuje prostor pro politické zviditelnění i vyřizování účtů s politickými oponenty.

Autor představuje zahradu jako určité prodloužení domova. V tomto směru je zahrada unikátní prostor, který kombinuje veřejné funkce (místo setkávání, akce pro veřejnost) se soukromými (např. pronájem truhlíků, kdy právem nad výpěstky disponuje pouze pronajímatel). Autor dobře popisuje konflikty, které z tohoto charakteru vycházejí (např. dilema, zda si zahradník může péct buřt na ohni, který je součástí soukromé oslavy spolu-zahradníka). V empirické rovině pak práce poukazuje na klíčovou roli definice soukromého a veřejného zájmu v lokálních politických problémech i různé způsoby argumentace.

Bohužel tuto argumentaci nezarámovává adekvátní teoretickou literaturou. Autor věnuje celkem dlouhou část práce problematice přírod v množném čísle a koprodukcí přírody člověkem. Chápu, že tato teoretická diskuse autorovi pomáhá argumentovat, že v případě městských komunitních zahrad nelze vést hranici mezi rozvojem vztahů a péčí o zahradu, ale oboje jde ruku v ruce. Stejně tak nelze jednoznačně tvrdit, co je a co není přírodou. Nicméně pro teoretické zdůvodnění těchto premis by stačila kratší plocha. Na druhou stranu se ale autor nevěnuje teoretickým přístupům, se kterými by mohl se svou případovou studií více svázat, ať už je to problém veřejného prostoru, práva na města či problematice tzv. třetích míst (koncept vymyšlený Ray Oldenburgem pro místa, která nejsou ani domovem, ani prací a slouží k setkávání lokálních komunit).

Je to škoda, protože tato literatura by autorovi pomohla systematictěji analyzovat sebraný materiál a přispěla by k jeho větší analytické citlivosti. V současnosti autor v diplomové práci načíná řadu zajímavých otázek a přináší řadu inspirujících postřehů, které se však nedaří dotáhnout do finální podoby empiricky ukotveného a teoreticky zajímavého argumentu. Zůstává pak často na rovině deskripce. Pro kvalitativní výzkum není úplně důležité, zda prostor komunitní zahrady lze klasifikovat jako město, přírodu nebo socio-přírodu, ale jak lidé přírodu charakterizují. S jakými přívlastky a kategoriemi ji spojují. Jaké ambivalence tato líčení provázejí.

Ledabylá je práce s citacemi. V práci jsou odkazy na celou řadu zdrojů (např. Bell 2012, Fine 2001, Haraway, Librová 2003, apod.), které čtenář nenajde v závěrečném seznamu literatury. Grafická úprava práce je nejednotná (mění se řádkování, variuje prostor mezi odstavci). Práce působí dojmem, že byla šitá horkou jehlou.

Autor provedl zajímavý výzkumu. Soustředil dostatečné množství příslibného empirického materiálu, ale nepovedlo se mu práci sevřít jednou výzkumnou otázkou, která by pomohla dostat se k více analytické úrovni. Práci provází celá řada formálních nedotažeností. Na druhou stranu ale nejde o hloupou práci. Autor má zajímavé postřehy. V práci postupuje reflexivně. **Navrhují proto hodnotit práci jako velmi dobrou (12 bodů).** V diskusi pak doporučuji zaměřit se na to, jak je možné zjištění práce zobecnit. Kde autor vidí klíčová poučení ze sledované kauzy pro lepší práci s veřejným prostorem či jaké rozměry vztahu přírody a společnosti umožňuje sledovaná kauza lépe či jinak promýšlet.

V Praze dne 22. května.

Handwritten signature of Karel Čada in black ink, written in a cursive style.

Karel Čada